

Oponentský posudek

Název diplomové práce:

**SBĚRNÁK
IN THE DEAD MALL
JIHLAVA**

Autor:

Ondřej Fiedler

Vedoucí práce:

prof. Ing. arch. Miroslav Šik, dr. Hc

ŠA AVU, Praha

V politickém a ekonomickém kontextu Jihlavy balancuje návrh na hraně utopie a dystopie. Mám pocit, že tomu odpovídá i forma. Scharounova filharmonie prohnaná postapokalyptickým filtrem.

Do takového konceptu radikální sběrný dvůr s reuse centrem, doplněný o další pestrý a civilní program, sedí dobře, je obhajobou jeho velikosti. „Bigness, ale nikoliv monofunkční“. Byty i kanceláře s ateliéry a Billou se v tomto kontextu zdají být super. Nejsem si ale jistý osmi obchody, jakoby vytrženými z obřího shopping mallu současného stříhu. Nebál bych se navázat na velkorysost a radikalitu návrhu, najít více motivační, atraktivnější, progresivnější, nebo snad nečekanější funkci a smysl parteru.

Je super vidět schwarzplan, kontext s nově vznikající Horáckou arénou. Podobná velikost, na stejném perimetru od centra. Horácká aréna, i když refresh, je spíš minulost a nostalgie. Já v Ondřejově návrhu vidím budoucnost, asi takovou, kterou vidí Jihlavští radní v nové hokejové hale pro tým, který příští rok v extralize opět nebude (proto ta dystopie).

Dům vstupuje do zajímavého kontextu. Na sever od parcely výrazně půdorysně tvarovaná vila Louise a Anny Seidnerových od Adolfa Foehra, na jihu pak monumentální DKO od Machoninových. Nevím, jestli to byl záměr, ale v Ondřejově návrhu vidím jak Foehrovský expresionismus, tak metabolický brutalismus manželů Machoninových.

Solitérní objekt. Foehr začal s dekonstrukcí bloku rafinovaně, Machoninovi pokračovali, obchodák s parkovištěm neměl na výběr. The dead mall in the disrupted block. Odpověď se mi líbí, odlehčení stávajícího objektu jeho proražením nejen komentuje stávající stav, je hlavně nosným prvkem návrhu. Směrem k Machoninům otevřená extrovertní plocha dvoru, k Foehrovi introvertní park, proč ne. To, co v Havlíčkově ulici začalo, to ve Třídě Legionářů končí, ale úplně jinak.

Koncept disaster architektury je mi sympatický. Vtipný je přístup, kdy koncept založím probouráním části domu a tenhle akt se stane nákazou, která roste dál, i když už není co probourat. Představuji si to, jako když mravence napadne „zombie houba“, která na jeho těle začne vyrůstat a vy nevíte zda koukáte na mravence či houbu. Plus jsem si ještě vzpomněl na popcorn.

Flexibilní betonový skelet určený k zabydlení různými aktivitami v čase je funkčním přístupem. Snad jím lze obhájit tuny nově vylitého betonu. Univerzální skelet kontrastuje s jeho disaster formou ničící užitelnost. Zde bych se zamyslel nad přemostěními v rámci kařonu. Myslím, že by jich mohlo být více, případně větších dimenzí, zejména v části propojující sběrný dvůr a sklady, které zásobuje.

Pokud má být tahle betonová obluda tím, co zůstává na věky, měla by být otevřená čemukoli, i přes svoje issues s užitelností. V tom vidím velkou výzvu projektu. Venturiho „to i to“. Flexibilní katastrofa.

Ondřejův návrh je odvážný a inspirativní. Jsem rád, že jsem nemusel studovat nudný projekt. Bavil mě. Jeho práci hodnotím nejlepší možnou klasifikací, tedy výborně (1). Doporučuji Ondřejovi Fiedlerovi udělit titul MgA. a těším se, až s ním rozvíří český architektonický rybník.

V Pohledu 10.6.2025

Vojtěch Tecl